

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. директора

О. І. Сурмач

_____ 2021 р.
“__-__” _____

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО ФАХУ**

галузі знань	10 Природничі науки
для спеціальності	101 Екологія
освітньо-професійна програма	Екологія

Силабус курсу

«Вступ до фаху»

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Вступ до фаху
Адреса викладання курсу	вул. Тарнавського, 107, 79017 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка»
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	101 Екологія, 10 Природничі науки
Викладач курсу	Гілета Любов Андріївна
Контактна інформація викладачів	lyubov.hileta@lnu.edu.ua ljuba.gileta@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Тарнавського, 107, 407 ауд.) Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс “Вступ до фаху” читається для студентів I-го курсу спеціальності “Екологія”. На вивчення навчальної дисципліни виділено 90 годин: 54 аудиторні (з них: 36 годин – лекційні і 18 годин на семінарсько-практичні заняття) і 36 годин самостійної роботи. Курс розділений на три блоки змістових модулів.
Коротка анотація курсу	Вивчення дисципліни «Вступ до фаху» передбачає ознайомлення з історією виникнення та актуальністю професії в сучасному глобалізованому світі, в якому присутні різні прояви антропогенного впливу на довкілля. Систематизує знання про навколишнє середовище та географічну оболонку, в межах якої активізувалися прояви глобальних екологічних проблем. Ознайомлює з можливими шляхами їх подолання, що потребує консолідації та міжнародної взаємодії у сфері охорони довкілля; фундаментом екологічної науки як такої, вивчають її історію, структуру, терміни, поняття та закони; передбачає вивчення особливостей підготовки фахівців екологів в Україні і базується на вивченні міжнародного та вітчизняного екологічного законодавства, ознайомлення з системою органів екологічного контролю та складовими екологічного управління.
Мета та цілі курсу	Метою дисципліни є формування уявлень про свою професію та майбутню діяльність з урахуванням глобальних екологічних проблем та їх локальних проявів й впливів. Головними завданнями курсу є:

	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з поняттями “екологія”, “навколишнє середовище”, “географічна оболонка”, “біосфера”, “ноосфера”, “екосистема”, “популяція” та ін., структурою сучасної екології, основними екологічними законами. • сформулювати уявлення щодо причин та наслідків прояву глобальних екологічних проблем, можливих шляхів їх подолання; • вказати особливості підготовки фахівців екологів в Україні, що базуються на вивченні міжнародного та вітчизняного екологічного законодавства, ознайомлення з системою органів екологічного контролю та складовими екологічного управління; • навчити будувати логічні схеми, в тому числі картосхеми стану довкілля, вивчаючи та аналізуючи дані про стан довкілля; • ознайомити з усіма можливими варіантами реалізації свого потенціалу у сфері охорони навколишнього природного середовища.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Голубець М. А. Від біосфери до соціосфери. – Львів: Поллі, 1997. – 256 с. 2. Екологічне законодавство України: Зб. нормат.-прав. актів. – К.: Істина, 2008. – 384 с. 3. Курняк Л. М. Екологічна освіта в контексті формування особистості. – Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», №12/2016 4. Екологія довкілля. Охорона природи: навчальний посібник / В. Грицик, Ю. Канарський, Я. Бедрій. - К.: Кондор, 2009. - 292 с. 5. Про концепцію сталого розвитку. – Постанова ВРУ від 24.12.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14#Text 6. Резнікова Н.В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин / Н.В. Резнікова. – К.: Вістка, 2016. – 216 с. 7. Цілі сталого розвитку та Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	36 годин аудиторних занять (лекції), 18 годин практичних занять та 36 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • мету та суть екологічної освіти; • будову та особливості навколишнього середовища; • глобальні екологічні проблеми людства та шляхи їх подолання;

	<ul style="list-style-type: none"> • міжнародні організації в галузі екології; • становлення “екології” як науки, її основні поняття, терміни та закони; • структуру сучасної “екології”; • основи міжнародного та вітчизняного екологічного законодавства; • систему органів екологічного контролю; • складові екологічного управління. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знаходити причинного-наслідкові зв’язки між антропогенної діяльністю та станом довкілля; • аналізувати міжнародні договори у сфері охорони довкілля; • будувати логічні схеми при аналізі вивченого матеріалу; • знаходити можливості для реалізації своїх професійних можливостей.
Ключові слова	екологія, екосистема, глобальні екологічні проблеми, охорона довкілля
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру комбінований
Пререквізити	Курс “Вступ до фаху” є підґрунтям вивчення навчальних дисциплін програми підготовки фахівців-екологів, зокрема таких як “Загальна екологія”, “Екологічне законодавство”, “Моніторинг довкілля”, “Заповідна справа”, “Збалансоване природокористування та охорона довкілля” та ін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, практичні заняття, дискусія. Робота в системі Moodle, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	персональний комп’ютер, проектор, радіометр
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять, а також тестового контролю по кожному із трьох блоків змістових модулів та самостійної роботи. Семестр закінчується здачею заліку з навчальної дисципліни.</p> <p>Під час семестрового контролю враховуються результати здачі практичних робіт (макс. – 4 балів), контрольного тестування (макс. – 8 балів) та оцінювання самостійних робіт (макс. – 2 бали). Оцінювання знань студента здійснюється за 100 бальною шкалою, 75 балів за поточну успішність і 25 – за залік.</p>
Питання до заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «навколишнє середовище» 2. Складові географічної оболонки

3. Закономірності географічної оболонки
4. Визначення поняття «біосфера»
5. Визначення поняття «ноосфера»
6. Суть вчення В.І. Вернадського
7. Перелік глобальних екологічних проблем
8. Визначення поняття «сталий розвиток»
9. Суть порядку денного 2030
10. Перелік міжнародних екологічних організацій
11. Визначення поняття «Екологія»
12. Хто та коли ввів термін «Екологія»
13. Поняття «аутекологія»
14. Поняття «демекологія»
15. Поняття «синекологія»
16. Поняття «глобальна екологія»
17. Поняття «геоекологія»
18. Поняття «прикладна екологія»
19. Поняття «екосистема»
20. Поняття «популяція»
21. Перелік екологічних законів
22. Характеристика 5 (на вибір) екологічних законів
23. Поняття конвенція
24. Конвенції з охорони довкілля (мін. 5 прикладів)
25. Поняття державна екологічна політика
26. Цілі екологічної політики України
27. Інструменти реалізації екологічної політики
28. Стратегічні документи щодо зміни клімату та озонового шару
29. Стратегічні документи щодо управління відходами
30. Закон України Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року
31. Сфери діяльності міністерства захисту довкілля
32. Пріоритету роботи міністерства захисту довкілля
33. Діяльність з запобігання та контролю промислового забруднення
34. Діяльність щодо управління відходами
35. Діяльність щодо зміни клімату
36. Діяльність щодо лісового господарства
37. Діяльність щодо біорізноманіття та охорони земельних ресурсів
38. Діяльність щодо природоохоронних територій
39. Діяльність щодо прісноводних ресурсів та морських територій
40. Діяльність щодо рибного господарства
41. Діяльність щодо надр
42. Діяльність щодо ядерної безпеки та зони відчуження
43. Державна екологічна інспекція
44. Завдання ДЕІ
45. Діяльність ДЕІ щодо охорони земель, надр
46. Діяльність ДЕІ щодо охорони, захисту, використання і відтворення лісів
47. Діяльність ДЕІ щодо раціонального використання,

	<p>відтворення і охорони об'єктів тваринного та рослинного світу;</p> <p>48. Діяльність ДЕІ щодо охорони, раціонального використання та відтворення вод і відтворення водних ресурсів;</p> <p>49. Діяльність ДЕІ щодо поводження з відходами, небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами;</p> <p>50. Діяльність ДЕІ щодо охорони атмосферного повітря;</p> <p>51. Визначення поняття екологічне ліцензування</p> <p>52. Визначення поняття екологічна сертифікація;</p> <p>53. Визначення поняття оцінка впливу на довкілля.</p> <p>54. Визначення поняття екологічний моніторинг.</p> <p>55. Визначення поняття екологічна паспортизація</p> <p>56. Визначення поняття екологічний аудит</p> <p>57. Визначення поняття екологічне маркування і сертифікація</p> <p>58. Визначення поняття екологічний маркетинг</p> <p>59. Визначення поняття екологічний менеджмент.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/</p>

Схема курсу

№	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1 “Екологія як наука”			
1.	Тема 1. Екологічна освіта. Місце “Екології” на сучасному етапі розвитку людства. Мета та суть екологічної освіти. Структура і зміст освітньо-професійної програми спеціальності 101 “Екологія” у Природничому фаховому коледжі.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – год	1 тиждень
2.	Тема 2. Навколишнє середовище та географічна оболонка Землі. Поняття. Структура. Закономірності. Географічне середовище України.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 4 год	1 тиждень
3.	Тема 3. Поняття про біосферу та ноосферу. Біосфера як оболонка життя. Ноосфера як оболонка розуму. Вчення В.І. Вернадського.	Лекції – 4 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
4.	Тема 4. Екологічна проблеми людства. Глобальні екологічні проблеми. Екологічна ситуація в Україні	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
5.	Тема 5. Шляхи подолання екологічних проблем. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку. Концепція сталого розвитку людства. Порядок денний 2030.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
6.	Тема 6. Міжнародні організації у галузі	Лекції – 2 год,	1 тиждень

	екології та охорони навколишнього природного середовища. Екологічні організації України.	самостійна робота – 2 год	
7.	Контрольна робота № 1	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
Змістовий модуль 2 “Екологія як наука”			
8.	Тема 7. Становлення екології як науки. Поняття “екологія”. Місце екології в системі наук. Історія розвитку екології.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
9.	Тема 8. Структура сучасної екології. Аутекологія. Демекологія. Синекологія. Глобальна екологія. Геоекологія. Прикладна екологія. Новітні прикладі напрямки екологічних досліджень.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
10.	Тема 9. Основні терміни та поняття в екології. Поняття та структура екосистеми. Види популяція та середовище.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
11.	Тема 10. Основні екологічні закони.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
12.	Контрольна робота № 2	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
Змістовий модуль 2 “Особливості підготовки фахівців екологів”			
13.	Тема 11. Міжнародне екологічне законодавство.	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
14.	Тема 12. Відповідальність за порушення екологічного законодавства. Поняття та суб’єкти порушення екологічного законодавства. Найбільш поширені види порушень та органи, що здійснюють контроль. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства: кримінальна, адміністративна, цивільно-правова.	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
15.	Тема 13. Система органів екологічного контролю в Україні. Завдання на функції Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Діяльність Державної екологічної інспекції. Інші підвідомчі організації Міністерства екології та природних ресурсів: Державне агентство України з управління зоною відчуження; Державна служба геології та надр; Державне агентство водних ресурсів. Департамент екології та природних ресурсів як орган виконавчої влади у сфері екології	Лекції – 4 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	2 тижні

16.	<p>Тема 14. Складові екологічного управління. Державна система екологічного управління: екологічне ліцензування. Екологічна сертифікація. Оцінка впливу на довкілля. Екологічний моніторинг. Екологічна паспортизація. Система корпоративного екологічного управління: Екологічне маркування і сертифікація. Екологічний менеджмент. Екологічний маркетинг. Екологічний аудит.</p>	Лекції – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень
17.	Контрольна робота № 3	Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	1 тиждень